

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Společnost pro studium neziskového sektoru o.s., Sídlo: Gorkého 60, 602 00 Brno, IČ: 27031977
Kancelář a adresa pro korespondenci: Vinařská 3, 603 00 Brno, tel.: +420 542 210 075, fax: +420 542 210 075, <http://www.e-cvns-projekt.cz>

PODZIMNÍ VZDĚLÁVACÍ KURZ CVNS 2011

TEORIE A PRAXE VÝZKUMU NEZISKOVÉHO SEKTORU A OBČANSKÉ SPOLEČNOSTI

BRNO, 10. 11. – 11. 11. 2011, 25. 11. – 26. 11. 2011

ANOTACE SEMINÁŘŮ A DOPORUČENÁ STUDIJNÍ LITERATURA

ZDROJE INFORMACÍ A METODY VÝZKUMU V SOUČASNÉ HISTORICKÉ VĚDĚ

- Termín:** čtvrtek 10. 11. 2011, 9 – 16 hod.
- Garant:** Doc. Mgr. Lukáš Fasora, Ph.D.
- Vyučující:** PhDr. Libor Blažek, Doc. Mgr. Lukáš Fasora, Ph.D., Mgr. Táňa Klementová, Mgr. Denisa Nečasová, Ph.D.
- Místo konání:** Archiv města Brna, Přední 2, 618 00 Brno – Černovice.

Prohlídka archivu

Účastníci a účastnice semináře se seznámí se základními principy fungování této instituce, což jim usnadní práci v archivech při vlastním výzkumu. Jedná se zejména o správu fondů, jejich katalogizaci, seznámení se s inventárními příručkami apod. Prohlídka archivu však zahrnuje také návštěvu prostor, které nejsou veřejnosti běžně přístupné. Kromě místností s uloženými archiváliemi se jako velmi zajímavá může jevit restaurátorská dílna věnující se péči především o nejstarší dochované dokumenty.

Metody výzkumu občanské společnosti v tzv. liberální a postliberální éře

Studenti získají základní přehled o metodách výzkumu tématu v ČR, Německu a Rakousku včetně konkrétních ukávek výstupů z těchto projektů. Půjde např. o představení metod opřených o sociologický konstrukt Maxe Webera (třídní společnost), Karla Mannheima (koncept generace) a pokusů o jejich inovativní rozvoj s ohledem na poptávku historické vědy např. z díla Jürgena Kocky, Hanse-Ulricha Wehlera a Klause Tenfelde. Z domácích přístupů budou prezentovány hlavně práce orientované etnosymbolisticky (J. Štaif), opřené o metodu kolektivního biogramu (P. Kladiwa, L. Fasora) a metody literárněhistorické (M. Řepa). Studentům budou na konkrétních případech demonstrovány možnosti práce s archivními prameny a poskytnuty obecné informace o fungování archivu.

Možnosti zkoumání občanské společnosti v 20. století

Interaktivní seminář se zaměří na prameny a metody využitelné při zkoumání občanské společnosti v daném období. Soustředí se zejména na dostupnost pramenů, představí základní typy pramenů využitelné ke studiu občanské společnosti a nastíní i jejich limity. S tím bude také souviset stručné představení metod užívaných historií při interpretaci těchto pramenů. Celý seminář bude vzhledem k místu konání – Archivu města Brna – zaměřen především prakticky. Účastníci a účastnice semináře si budou moci jednotlivé materiály prohlédnout, příp. vyzkoušet „historický výzkum v malém“. Na závěr semináře budou rovněž nastíněny hlavní důvody přínosu historické perspektivy pro studium uvedené problematiky.

Prameny k výzkumu náboženských skupin a organizací na příkladu brněnské židovské obce

Cílem částečně interaktivního programu bude představení základních zdrojů pramenů, jejich podoby, dostupnosti a využitelnosti k této problematice. Na konkrétním případu brněnské židovské obce si ukážeme, jak lze pracovat s historickými dokumenty k období první republiky, kdy došlo k nebývalému rozkvětu obce v podobě nejrůznějších spolků, nadací a fondů. Po tragickém období šoa zapsaném do tisíců stránek transportních listin, dále nahlédneme do dokumentů mapujících obtížnou existenci obcí za komunistického režimu, kterou zásadně poznamenaly alije v letech 1948 a 1968. Poslední část pramenů následně použijeme k období tzv. druhé emancipace židovské komunity po r. 1989.

Doporučená studijní literatura:

- Fasora, L. a Kladiwa, P. 2004. *Obecní samospráva a lokální elity českých zemí 1850-1918. Koncept a dílčí výsledky výzkumu*. ČČH 2004, 4, s. 796-826
- Haas, H. 1994. *Kleinstadtbürgertum in Niederösterreich. Horn, Eggenburg, Retz um 1900*. Wien 1994
- Janák, J. 1992. Spolky v českých zemích do roku 1951. in: *Politické strany a spolky na jižní Moravě*. Brno 1992, s. 59–93.
- Kalinová, L. 2007. *Společenské proměny v čase socialistického experimentu. K sociálním dějinám v letech 1945–1969*. Praha 2007.
- Kaplan, K. 2002. *Kořeny československé reformy 1968*. I–IV, Brno 2002.
- Kannonier, R. 1983. „Milieu“ – Arbeiteralltagskultur – Arbeiterkultur. Methodologische Überlegungen zum Thema „Arbeiterkultur“. In: Konrad, Helmut (Hg.): *Geschichte als demokratischer Auftrag*. Wien 1983, s. 77-117
- Kárný, M. a kol. 1995. *Tereziánská pamětní kniha*. 1. a 2. sv. Praha 1995.
- Kladiwa, P. 2002. *Stav bádání k problematice formování a vývoje občanské společnosti v 19. (18.) století. Srovnání frankfurtského, bielefeldského a vídeňského projektu na téma Bürgertum*. Slezský sborník 2002, 2, s. 124-143
- Klenovský, J. 2002. *Brno židovské. Historie a památky židovského osídlení města Brna*. Brno 2002.
- Křesťan, J. a Blodigová, A. a Bubeník, J. 2001. *Židovské spolky v českých zemích v letech 1918-1948*. Praha 2001.
- Machačová, J. a Matějček, J. 2002. *Nástin sociálního vývoje českých zemí 1781 – 1914*. Opava 2002
- Machačová, J. a Matějček, J. 2008. *Problémy obecné kultury v českých zemích 1781-1989*. Kutná Hora – Opava 2008
- Nipperday, T. 1976. *Verein als soziale Struktur in Deutschland im späten 18. und frühen 19. Jahrhundert. Eine Fallstudie zur Modernisierung I*. In: Týž (Hg.): *Gesellschaft, Kultur, Theorie*. Göttingen 1976, s. 174-205

- Reulecke, J. (Hg.). 2003. *Generationalität und Lebensgeschichte im 20. Jahrhundert*. München 2003
- Schmidt, J. 2005. *Begrenzte Spielräume. Eine Beziehungsgeschichte von Arbeiterschaft und Bürgerum am Beispiel Erfurt 1870-1914*. Göttingen 2005
- Štaif, J. 2007. *Die Unternehmerbourgeoisie und Wirtschaftseliten in der tschechischen Historiographie nach dem Jahr 1945. Methodologische und thematische Bilanz der Forschung. Prager wirtschafts- und sozialhistorische Mitteilungen*. volume 8, 2007-2008, s. 69-78
- Welskopp, T. 1993. *Von der verhinderten Heldeggeschichte des Proletariats zur vergleichenden Sozialgeschichte der Arbeiterschaft – Perspektiven der Arbeitergeschichte in den 1990er Jahren*. Zeitschrift für Sozialgeschichte des 20. und 21. Jahrhunderts, 2, 1993, s. 34-53.

TEORIE A PRAXE VÝZKUMU SOCIÁLNÍCH Hnutí A OBČANSKÉ SPOLEČNOSTI

- Termín:** pátek 11. 11. 2011, 9 – 16 hod.
- Garant:** Doc. PhDr. Ing. Ondřej Císař, Ph.D.
- Vyučující:** Doc. PhDr. Ing. Ondřej Císař, Ph.D., Mgr. Milan Hrubeš, Mgr. et Mgr. Jiří Navrátil
- Místo konání:** Ekonomicko-správní fakulta MU Brno, Lipová 41a, 602 00 Brno-Pisárky. Místnost S 2 (3. patro).

Příprava výzkumu a analýza protestních událostí

V rámci této přednášky nejprve studenti získají základní vhled do požadavků na systematickou výzkumnou práci. V této části tak budou diskutovány základní atributy sociálněvědného výzkumu (výzkumná otázka, práce s teorií, research design, operacionalizace). Ve druhé části přednášky budou studenti seznámeni se základy analýzy protestních událostí jako jednoho z velmi rozšířených nástrojů analýzy politicky orientovaného segmentu občanské společnosti. Analýza protestních událostí bude zasazena do kontextu dalších technik získávání a zpracování dat, na které se zaměří následující přednášky tohoto bloku. Uvedená problematika bude ilustrována konkrétními příklady výzkumu kolektivního jednání v České republice.

Dotazníkové šetření ve výzkumu aktérů občanské společnosti

V rámci této přednášky bude představena jedna z klasických technik získávání dat pro výzkum občanské společnosti a sociálních hnutí – dotazníkové šetření. Účastníci budou uvedeni do základní problematiky tvorby, distribuce, zpracování a analýzy dotazníků při výzkumu sociálních hnutí a neziskového sektoru, a to ve dvou základních rovinách. Jednak půjde o výzkum samotných kolektivních aktérů (dotazníkové šetření organizací), jednak o analýzu postojů populace k neziskovému sektoru (dotazníkové šetření na individuální úrovni). Celá problematika bude průběžně ilustrována na konkrétních příkladech výzkumu sociálních hnutí v České republice a na probíhajícím srovnávacím výzkumu středo a východoevropských občanských společností.

Kvalitativní analýza rámování

Závěrečná přednáška semináře se zaměří na analýzu rámování, která je důležitou součástí výzkumu sociálních hnutí a kolektivního jednání. V prvé řadě se studenti seznámí s teorií rámování (Snow, Benford a Ganson a další), aby získali základní přehled o důležitých pojmech i problémech a kritice teorie rámování. V druhé části přednášky, která bude tvořit její vlastní jádro, si na příkladu analýzy rámování Iniciativy NE základním představíme konkrétní výzkumnou metodu - analýzu metafor. Nejdříve se seznámíme s teorií metafor a jejím vztahem s teorií rámování, resp. s tím, jak je možné využít analýzu metafor k výzkumu rámování, abychom si posléze na zmíněném příkladu ukázali, jaké poznatky tato metoda umožňuje získat.

Doporučená studijní literatura:

- Benford, Robert D. and David A. Snow. 2000. „Framing Process and Social Movements!“ An Overview and Assessment. *Annual Review of Sociology* Vol. 26, N. 1, pp. 611-639.
- Císař, Ondřej. 2008. *Politický aktivismus v České republice. Sociální hnutí a občanská společnost v období transformace a evropeizace*. Brno: CDK.
- Císař, Ondřej. 2010. “Externally Sponsored Contention: The Channelling of Environmental Movement Organisations in the Czech Republic after the Fall of Communism.” *Environmental Politics*, 19, 5, s. 736–755.
- Duyvendak, Jan Willem. 1995. *The Power of Politics: New Social Movements in France*. Boulder: Westview Press.
- Ekiert, Grzegorz and Jan Kubik. 2001. *Rebellious Civil Society: Popular Protest and Democratic Consolidation in Poland, 1989-1993*. Ann Arbor: The University of Michigan Press.
- Fisher, Kimberley. 1997. „Locating frames in the discursive universe.“ *Sociological Research Online*, Vol. 2, N. 3, pp. 1-30.
- Gamson, William A., Bruce Fireman, and Steven Rytina. 1982. *Encounters with Unjust Authority*. Homewood, IL: Dorsey Press.
- Howard, Morje Marc. 2003. *The Weakness of Civil Society in Post-Communist Europe*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Johnston, Hank and Noakes, John A. 2005. *Frames of protest : social movements and the framing perspective*. Lanham: Rowman & Littlefield Publishers.
- Johnston, Hank. 1995. „A Methodology for Frame Analysis: From Discourse to Cognitive Schemata“ In Johnston, Hank and Bert Klandermans (eds.) *Social Movements and Culture*. Minneapolis: University of Minnesota Press, pp. 217-246.
- Kaldor, Mary. 2003. *Global Civil Society: An Answer to War*. Cambridge: Polity Press, 2003.
- Klandermans, Bert a Suzanne Staggenborg. (eds.) 2002. *Methods of Social Movement Research*. Minneapolis: University of Minnesota Press.
- Kriesi, Hanspeter et al. 1995. *New Social Movements in Western Europe: A Comparative Analysis*. London: UCL Press.
- Kriesi, Hanspeter. 2004. “Political Context and Opportunity.” In *The Blackwell Companion to Social Movements*, eds. David Snow, Sarah Soule, and Hanspeter Kriesi. Malden, Oxford, Carlton: Blackwell Publishing, 67-90.
- McAdam, Doug, Sidney Tarrow and Charles Tilly. 2001. *Dynamics of Contention*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Norris, Pippa. 2002. *Democratic Phoenix: Reinventing Political Activism*. New York: Cambridge University Press.
- Putnam, Robert D. 1995. „Bowling Alone: America’s Declining Social Capital.“ *Journal of Democracy* 6 (1): 65–78.
- Snow, David A., E. B. Rochford, Steven K. Worden Jr. and Robert D. Benford. 1986. „Frame Alignment Processes, Micromobilization, and Movement Participation“. *American Sociological Review*, Vol. 51, N. 4, pp. 464-481.

Steinberg, Marc. 1999. „The Talk and Back Talk of Collective Action: A Dialogic Analysis of Repertoires of Discourse among Nineteenth Century English Cotton Spinners“. *American Journal of Sociology*, Vol. 105, N. 3, pp. 736-780.

Tarrow, Sidney. 1998. *Power in Movement. Social Movements and Contentious Politics*, 2nd edition. Cambridge: Cambridge University Press.

Tilly, Charles and Sidney Tarrow. 2007. *Contentious Politics*. Boulder, London: Paradigm Publishers.

Tilly, Charles. 2004. *Social Movements, 1768-2004*. Boulder, London: Paradigm Publishers.

SPOLČOVACÍ A SDRUŽOVACÍ PRÁVO V ROZHODOVACÍ PRAXI

Termín: pátek 25. 11. 2011, 9 – 16 hod.

Garant: JUDr. Kateřina Ronovská, Ph.D.

Vyučující: JUDr. Ludvík David, CSc. (Nejvyšší soud), doc. JUDr. Vojtěch Šimíček, Ph.D. (Nejvyšší správní soud); Mgr. Petr Jäger (asistent soudkyně ÚS); Dr. iur. Thomas von Hippel (Privatdozent; Max-Planck-Institute for Comparative and Private International Law)

Místo konání: Právnická fakulta MU Brno, Veveří 70, 611 80 Brno. Místnost **133** (1. patro).

Praxe Nejvyššího soudu v rozhodování ve věcech spolčovacích a sdružovacích

Tato přednáška soudce Nejvyššího soudu se zaměří na jeho zkušenosti s rozhodováním ve věcech sdružovacích a spolčovacích. Tématem tak bude především samotná praxe Nejvyššího soudu, tak také představení relevantní judikatury NS.

Praxe Nejvyššího správního soudu ve věcech spolčovacích a sdružovacích

Odlíšné typy případů, než má Nejvyšší soud, rozhoduje Nejvyšší správní soud. Proto se tato přednáška soudce Nejvyššího správního soudu zaměří na představení základních odlišností v rozhodování Nejvyššího soudu a Nejvyššího správního soudu v případech spolčovacích a sdružovacích práva. Stejně jako v případě předchozí přednášky tak bude osou přednášky především samotná praxe Nejvyššího správního soudu, tak také představení relevantní judikatury NSS.

Praxe Ústavního soudu v rozhodování ve věcech spolčovacích a sdružovacích

Přednáška se zaměří především na evidované církevní právnické osoby, jejich místo v právním řádu České republiky a problémy spojené s aplikací dotčených právních předpisů. Dále se přednáška zaměří na rozhodovací praxi Ústavního soudu ve věcech těchto právnických osob, jakož i dalších právnických osob řazených do tzv. neziskové sféry.

Rozhodování soudů ve spolčovacích a sdružovacích věcech v Německu (přednáška v anglickém jazyce)

Přednáška se zaměří na právní regulaci tzv. neziskových právnických osob v Německu, jakož i judikaturu a soudní praxi v této oblasti. Součástí přednášky také bude detailní rozbor klíčových rozhodnutí německých soudů.

Doporučená studijní literatura:

Adámková, Kateřina. Právní postavení církví a náboženských společností de lege lata. Časopis pro právní vědu a praxi, Brno : Masarykova univerzita. Právnická fakulta, roč. 8, č. 2, od s. 216-224, 2000. i

Hurdík, Jan - Telec, Ivo. Zákon o nadacích a nadačních fondech :komentář. 1. vyd. Praha : C.H. Beck, 1998.

Hurdík, Jan. Nadace ve světle současné právní úpravy. Právní praxe : časopis české justice, Praha : Ministerstvo spravedlnosti České republiky, roč. 41, č. 5s. 284-290. 1993.

Hurdík, Jan. Problémy nadačního práva. Vyd. 1. Brno : Masarykova univerzita, 1994.

Hurdík, Jan: Právní osoby a jejich typologie. 1.vyd. C.H.Beck. Praha 2003

Telec, Ivo. Adaptace a transformace nadací. Právní praxe v podnikání : měsíčník Komory komerčních právníků ČR, Praha : Bonus, roč. 7, č. 6, 1998.

Telec, Ivo. Spolkové právo. Vyd. 1. Praha : C.H. Beck, 1998.

EKONOMICKÝ VÝZKUM NEZISKOVÉHO SEKTORU

Termín: sobota 26. 11. 2011, 9 – 16 hod.

Garant: Ing. Vladimír Hyánek, Ph.D.

Vyučující: Ing. Vladimír Hyánek, Ph.D., Ing. Zuzana Prouzová, Mgr. Simona Škarabelová, Ph.D.,

Místo konání: Ekonomicko-správní fakulta MU Brno, Lipová 41a, 602 00 Brno-Pisárky. Místnost **S 2** (3. patro).

Mapování neziskových organizací v České republice

Ekonom nemůže zkoumat neziskový sektor, nemá-li dostatečně spolehlivá data. Bohužel, informace ekonomického charakteru o neziskovém sektoru, které měla odborná česká veřejnost po dobu dlouhých více než deseti let k dispozici, lze označit přinejlepším za dílčí, omezené a nepřesné. Proto se tým CVNS rozhodl, že tuto mezeru zaplní. Tato prezentace rekapituluje metodologii a přínos hlavních nástrojů mapování, resp. jednotlivých projektů uskutečňovaných postupně od roku 2003. Jedná se zejména o projekty zaměřené na ekonomiku jednotlivých neziskových právních forem, jako jsou nadační subjekty, církve a náboženské společnosti, obecně prospěšné společnosti a občanská sdružení.

Specifické místo potom zaujímá projekt Rozbor financování NNO z vybraných veřejných rozpočtů, jehož cílem bylo vylepšit statistické sledování poskytnutých dotací ze všech veřejných rozpočtů.

Nezanedbatelným problémem neziskového sektoru je jeho transparentnost. Publikování výročních zpráv je jedním ze základních pilířů transparentnosti neziskových organizací, přesto byla a částečně stále je situace v této oblasti nepříliš uspokojivá. Součástí prezentace proto je i tento významný prvek veřejné kontroly neziskového sektoru.

Satelitní účet neziskových institucí a další ekonomické zdroje dat o neziskových organizacích

Interaktivní seminář se zaměří na ekonomické zdroje dat využitelné nejenom pro ekonomické analýzy neziskového sektoru. Soustředí se zejména na dostupnost a kvalitu statistických zdrojů dat (jenz byly získány za účelem popisu určitého stavu v národním hospodářství) a nastíní i jejich limity. Převážná část semináře se bude zabývat národním účetnictvím a jeho nadstavbou satelitním účtem neziskových institucí. Jedná se o makroekonomické statistické popisné modely popisující národní hospodářství jako živý organismus, v němž probíhají nejrozmanitější pohyby zboží a služeb, transakce rozdělování a přerozdělování důchodů a finanční transakce. Tyto nástroje mají schopnost kvantifikovat velikost a místo působení neziskových organizací a zobrazit tak jejich roli ve společnosti. Účastníci si také vyzkouší vyhledávání informací v Satelitním účtu neziskových institucí.

Partnerství neziskových organizací a veřejné správy

Přednáška se zaměří na objasnění komunikačních toků mezi neziskovými organizacemi a všemi třemi úrovněmi veřejné správy – úroveň státu, krajů a obcí. Konkrétně bude řeč o Radě vlády pro nestátní neziskové organizace, o výborech NNO na úrovni některých krajů, a spolupráci NNO a obcí na místní úrovni i NNO mezi sebou navzájem. V rámci této spolupráce bude řeč jak o poskytování veřejných služeb, tak i o poptávce po výzkumu NNO.

Doporučená studijní literatura:

- Bernardová, D. a Rosenmayer, T. 2005. *Zavádění satelitního účtu neziskových institucí v ČR. Statistika*, 2005, roč. 42, č. 5, s. 426–434
- Brlíková, P. 2004. *The nonprofit sector in the Czech republic*. 1st. ed. Praha : CERGE-EI, 2004. 35 p.
- ČSÚ. 2009. *Satelitní účet neziskových institucí*. [Online] 2009. Dostupné na [www: http://dw.czso.cz/pls/rocenka/rocenka.indexnu_sat](http://dw.czso.cz/pls/rocenka/rocenka.indexnu_sat).
- Frič, P., Deverová, L., Pajas, P. a Šilhánková, H. 1998. *Defining the Nonprofit Sector : The Czech Republic*. 1st. ed. Baltimore: The John Hopkins Institute for Policy Studies, 1998. 22 p. ISBN 1-886333-32-7
- Hladká, M. a Křivánek, M. 2008. *Ekonomické výsledky vybraných právních forem neziskových organizací v roce 2005 (Společenství vlastníků jednotek, Stavovská organizace – profesní komora, Komora s výjimkou profesních komor, Zájmové sdružení právnických osob a Honební společenstvo)*. 1. vyd. Brno: Společnost pro studium neziskového sektoru, 2008, 28 s. ISBN 978–80–904150–0–3
- Hronová, S., Fischer, J., Hindls, R. a Sixta, J. 2009. *Národní účetnictví : Nástroj popisu globální ekonomiky*. Praha : Nakladatelství C.H.Beck, 2009. str. 326. ISBN 978-80-7400-153-6. Hyánek, V., Rosenmayer, T. 2005. *Ekonomické výsledky neziskových organizací v ČR* [online]. Dostupné na [www: http://www.e-cvns.cz/soubory/CVNS_-_autorska_studie.pdf](http://www.e-cvns.cz/soubory/CVNS_-_autorska_studie.pdf)
- Hyánek, V., Prouzová, Z., Škarabelová, S. a kol. 2007. *Neziskové organizace ve veřejných službách*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2007, 292 s. ISBN 978–80–210–4423–4
- Prouzová, Z. 2006. *Podíl neziskových organizací v odvětvových statistikách v roce 2004* [online]. Dostupné na [www: <http://www.e-cvns.cz/soubory/Podil_NO_odvetvove_statistiky_2004.pdf>](http://www.e-cvns.cz/soubory/Podil_NO_odvetvove_statistiky_2004.pdf)
- Prouzová, Z. 2007. Podíl a význam neziskových organizací na pracovním trhu s veřejnými službami a trhu poskytovatelů veřejných služeb. In *Svět práce a kvalita života v globalizované ekonomice*. Praha : VŠE, 2007. s. 152-161. 9 s. Dostupné na [www: http://www.e-cvns.cz/soubory/Prouzova_Zuzana_Contribution_VSE_070907.pdf](http://www.e-cvns.cz/soubory/Prouzova_Zuzana_Contribution_VSE_070907.pdf)
- Prouzová, Z. 2010. *Rozbor financování neziskových organizací z veřejných rozpočtů v roce 2008* [online]. Praha. RVNNO. Dostupné na [www: <http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/publikace/rozb主or_2008.pdf>](http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/publikace/rozb主or_2008.pdf)
- Rosenmayer, T., et al. 2002. *Ekonomické výsledky nadačních subjektů v roce 2002*. 1. vyd. Brno: CVNS, 2004, 32 s. ISBN 80–239–3404-X
- Rosenmayer, T. a Kujová, I. 2003. *Ekonomické výsledky obecně prospěšných společností v roce 2003*. 1. vyd. Brno: CVNS, 2005, 32 s. ISBN 80–239–5047–9
- Rosenmayer, T. 2004. *Ekonomické výsledky občanských sdružení v roce 2004*. 1. vyd. Brno: CVNS, 2006, 24 s. ISBN 80–239–7670–2
- Salamon, M. L. a Anheier, K. H. 1997. *Definiting the nonprofit sector : a cross-national analysis*. 1st. ed. Manchester : Manchester University Press, 1997. 526 p. ISBN 0-7190-4902-4.

Skovajsa, M. a kol. 2010. *Občanský sektor : organizovaná občanská společnost v České republice*. 1. vyd. Praha : Portál, 2010. str. 376. ISBN 978-80-7367-681-0.

Svoboda, F. a Rosenmayer, T. 2004. *Úvod do ekonomiky církevních organizací*. 1. vyd. Brno: CVNS, 2004, 16 s. ISBN 80-239-3770-7

Svoboda, F. 2007. *Legislativní prostředí pro činnost církví a náboženských společností*. 1. vyd. Brno: CVNS, 2007, 20 s. ISBN 978-80-239-8481-1

Rosenmayer, T. 2006. *Koncepce zveřejňování výročních zpráv neziskovými organizacemi*. Dostupné na www: http://www.e-cvns.cz/soubory/Koncepce_zverejnovani_VZ_NO.pdf

United Nations. 2003. *Handbook of National Accounting: Handbook on Non-Profit Institutions in the System of National Accounts*. New York : United Nations Publication, 2003. str. XXX. Sales No. E.030XVII.9.